

Διασυνοριακή συνεργασία και προστιθέμενη αξία για την ΕΕ στο πεδίο των μη μεταδιδόμενων νόσων

Σύνοψη της Συναινετικής Δήλωσης
στο πλαίσιο της Κοινής Δράσης
CHRODIS-PLUS¹

Οκτώβριος 2020

¹Consensus Statement constitutes Deliverable 4.2 of JA-CHRODIS PLUS and aims to analyse the JA CHRODIS (2014-2017) and JA CHRODIS-PLUS (2017-2020) experiences and lessons learnt in terms of integration in national policies and sustainability. The aim was to reach consensus (a “Consensus Statement”) concerning the EU added value of cross-country collaboration in the field of health promotion and prevention and management of chronic diseases beyond the project. It also contributes to understanding current NCDs strategies and implementation routes, particularly to reach EU citizens across the life-course in the places where they live, work, study and grow, with the ultimate goal to improve health and wellbeing for all.

Γιατί να ενεργήσουμε για την πρόληψη και διαχείριση των μη μεταδιδόμενων νόσων;

Οι μη μεταδιδόμενες νόσοι, μεταξύ αυτών τα καρδιαγγειακά νοσήματα, τα διάφορα είδη καρκίνου, ο διαβήτης και τα χρόνια αναπνευστικά νοσήματα, είναι βασική αιτία επιβάρυνσης των τομέων της υγείας και της κοινωνικής μέριμνας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕΗ) (2, 3). πολυνοσηρότητα στην Ευρώπη, δηλαδή η συνύπαρξη πολλαπλών χρόνιων νοσημάτων σε ένα άτομο, αυξάνεται επηρεάζοντας πάνω από το 60% των ατόμων άνω των 65 ετών (4). Οι μη μεταδιδόμενες νόσοι και η πολυνοσηρότητα συνδέονται με πολυάριθμα αρνητικά αποτελέσματα στο πεδίο της υγείας και το κοινωνικό πεδίο, όπως η πρόωγη θνησιμότητα, η αναπηρία και η κακή ποιότητα ζωής. Η θεραπεία και διαχείριση της πολυνοσηρότητας καταναλώνει περίπου το 70% έως 80% των προϋπολογισμών για την υγειονομική περίθαλψη στην ΕΕ, ασκώντας φοβερή πίεση στα συστήματα υγείας και συνιστώντας μία από τις πλέον επιτακτικές και σημαντικές δημοσιονομικές και κοινωνικές προκλήσεις για τα Κράτη Μέλη.

Η πολυνοσηρότητα συναντάται σε μεγαλύτερο βαθμό στις κοινωνικά μειονεκτούσες πληθυσμιακές ομάδες και είναι πιθανό να αυξάνει τις ανισότητες στο πεδίο της υγείας, ακόμα και σε χώρες όπου η πρόσβαση στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης είναι καθολική, ελεύθερη και άνευ χρέωσης επί δεκαετίες. Η αντιμετώπιση ζητημάτων αποκλειστικά στον τομέα της υγείας δεν θα είναι ποτέ αρκετή για να επιλύσει την αυξανόμενη πρόκληση των μη μεταδιδόμενων νόσων. Θα χρειάζονται πάντοτε συμπληρωματικές ενέργειες από άλλους τομείς και φορείς (5).

Η μείωση της επιβάρυνσης που δημιουργούν οι μη μεταδιδόμενες νόσοι έχει γίνει περισσότερο επιτακτική ενόψει της πανδημίας του SARS-CoV-2 (COVID-19). Η πανδημία δεν είναι μόνο μια κρίση για την παγκόσμια δημόσια υγεία αλλά έχει, επίσης, βαθιά αρνητικό αντίκτυπο στην παγκόσμια οικονομία, θέτοντας σε κίνδυνο τη φυσική, ψυχική και οικονομική ευημερία των πληθυσμών σε ολόκληρο τον κόσμο. Έχει επηρεάσει σε δυσανάλογο βαθμό τα γηραιότερα άτομα, τα ανοσοκατεσταλμένα άτομα και τα άτομα που ζουν με μη μεταδιδόμενες νόσους, τα οποία κινδυνεύουν περισσότερο να παρουσιάσουν σοβαρά συμπτώματα ή να πεθάνουν (6). Όπως οι μη μεταδιδόμενες νόσοι, και ο COVID-19 έχει δυσανάλογο αντίκτυπο στους μειονεκτούντες πληθυσμούς. Η κατάσταση αυτή επιδεινώνει τις υφιστάμενες ανισότητες στο πεδίο της υγείας και επιβεβαιώνει εκ νέου την ανάγκη αντιμετώπισης των μη μεταδιδόμενων νόσων από μια ολιστική σκοπιά, συμπεριλαμβανομένης της προοπτικής ίσων ευκαιριών και της αντιμετώπισης των κοινωνικών παραγόντων που είναι καθοριστική για την υγεία.

Ενώ τα αυξανόμενα επίπεδα του ανθρώπινου και οικονομικού κόστους των χρόνιων νοσημάτων προσελκύουν την προσοχή των πολιτικών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, δεν γίνονται αρκετά για την πρόληψη ή την καθυστέρηση της εκδήλωσης των χρόνιων νοσημάτων ούτε την αποτελεσματική διαχείρισή τους όταν αυτά εκδηλώνονται.

Η CHRODIS-PLUS (2017-2020) ήταν μια πρωτοβουλία που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και 42 συμμετέχοντες οργανισμούς από 21 ευρωπαϊκές χώρες.

Η Κοινή Δράση CHRODIS-PLUS προώθησε την εφαρμογή πολιτικών, στρατηγικών και παρεμβάσεων που αναγνωρίστηκαν στην Κοινή Δράση CHRODIS (2014-2017). Οι βασικές δραστηριότητές της περιλαμβάνουν:

- 16 διαλόγους για τη χάραξη πολιτικών, οι οποίοι συνέβαλαν στην ενημέρωση, την ανάπτυξη ή την εφαρμογή πολιτικών με στόχο τη βελτίωση δράσεων για την καταπολέμηση χρόνιων νοσημάτων·

- 21 πιλοτικά έργα εφαρμογής που εστιάζουν σε τέσσερα βασικά πεδία:

- 1) Προώθηση της υγείας & πρωτογενής πρόληψη**
- 2) Ένα ολοκληρωμένο μοντέλο φροντίδας της πολυνοσηρότητας**
- 3) Προαγωγή της ποιοτικής φροντίδας για άτομα με χρόνια νοσήματα**
- 4) Απασχόληση και χρόνια νοσήματα.**

Πόροι της Κοινής Δράσης CHRODIS PLUS για τη μείωση της επιβάρυνσης που δημιουργούν οι μη μεταδιδόμενες νόσοι

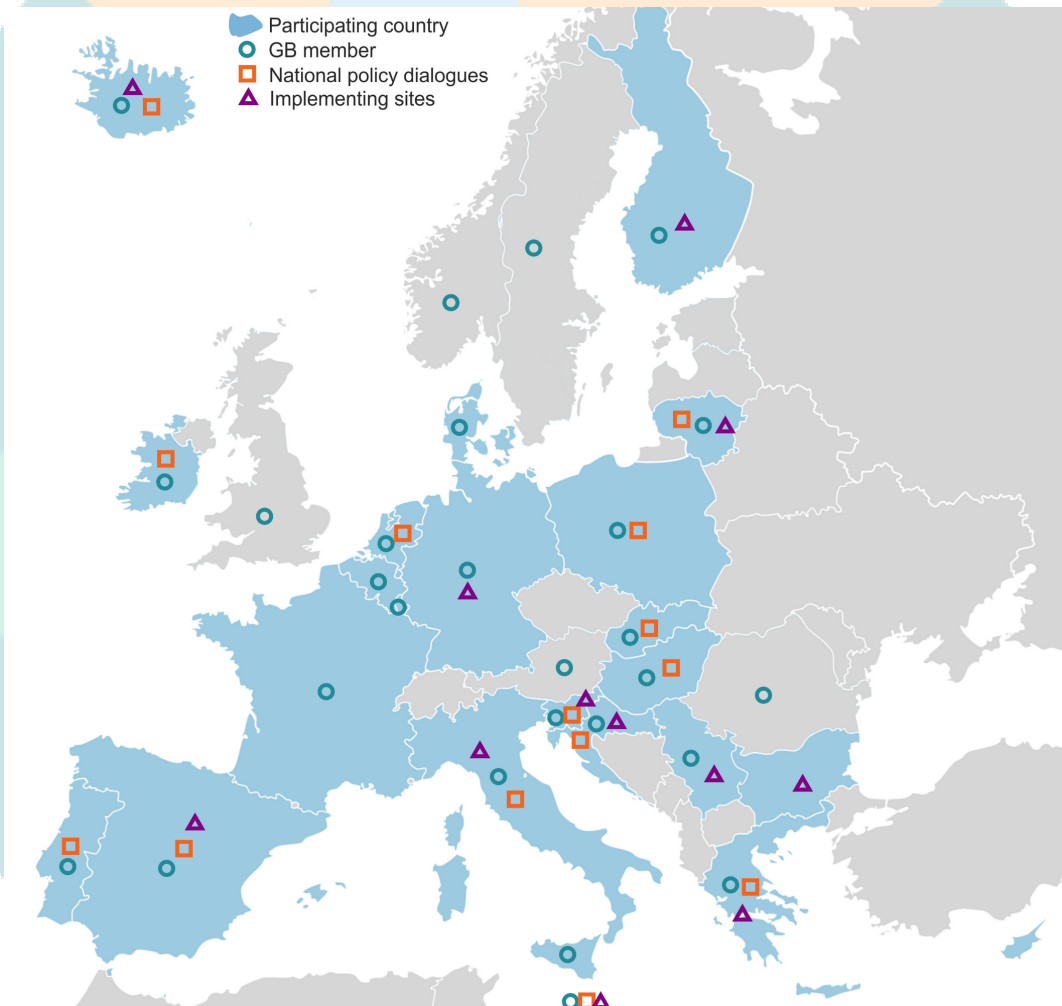
Καθ'όλη τη διάρκεια της Κοινής Δράσης CHRODIS PLUS, 42 συνεργαζόμενοι οργανισμοί από 21 ευρωπαϊκές χώρες ασχολήθηκαν με την ανάπτυξη, τη βελτίωση και τη δοκιμή εργαλείων (π.χ. καλών πρακτικών, μοντέλων φροντίδας) με στόχο τη μείωση της επιβάρυνσης που δημιουργούν οι μη μεταδιδόμενες νόσοι. Αξιοποιώντας τα διδάγματα της Κοινής Δράσης CHRODIS (2014-2017), τα εργαλεία διερευνήθηκαν αναφορικά με τη δυνατότητα μεταφοράς τους σε διαφορετικές συνθήκες.

16 διάλογοι για τη χάραξη πολιτικών (14 σε εθνικό επίπεδο και δύο σε επίπεδο ΕΕ), οι οποίοι συνέβαλαν στην ενημέρωση, την ανάπτυξη ή την εφαρμογή πολιτικών με στόχο τη βελτίωση των δράσεων για την καταπολέμηση χρόνιων νοσημάτων.

14 διάλογοι για τη χάραξη εθνικών πολιτικών διοργανώθηκαν χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία διαλόγων για τη χάραξη πολιτικών της CHRODIS PLUS. Είναι ένα χρήσιμο εργαλείο με δυνατότητα μεταφοράς σε άλλα πεδία έρευνας των πολιτικών. Οι διάλογοι εντόπισαν πολιτικές ή αλλαγές στις υπάρχουσες πολιτικές και νομοθεσία που μπορεί να αντιμετωπίσει σοβαρούς παράγοντες κινδύνου για τα χρόνια νοσήματα. Μια ποικιλόμορφη ομάδα αρμόδιων φορέων (π.χ. δημοσίων υπαλλήλων, τεχνικών συμβούλων, υπεύθυνων χάραξης πολιτικής, εθνικών υπουργείων, πολυμερών οργανισμών, ενώσεων ασθενών/ επαγγελματικών ενώσεων, ΜΚΟ, μεμονωμένων υποστηρικτών και ατόμων που επηρεάζουν τα αποτελέσματα των πολιτικών) αναγνωρίστηκαν και ζητήθηκε η συμμετοχή τους. Όλοι οι διάλογοι κατέληξαν σε Σχέδια Δράσης.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη Μεθοδολογία διαλόγων για τη χάραξη πολιτικών της CHRODIS PLUS και τα διδάγματα από τους διαλόγους για τη χάραξη πολιτικών είναι διαθέσιμα [εδώ](#).

Δραστηριότητες CHRODIS PLUS σε όλη την Ευρώπη

Πόροι της Κοινής Δράσης CHRODIS PLUS για τη μείωση της επιβάρυνσης που δημιουργούν οι μη μεταδιδόμενες νόσοι

21 πιλοτικά έργα εφαρμογής εστίασαν σε τέσσερα βασικά πεδία και είχαν τα εξής αποτελέσματα

1) Προώθηση της υγείας & πρωτογενής πρόληψη

Διδάγματα που αποκομίστηκαν από τη μεταφορά και εφαρμογή πέντε καλών πρακτικών σε οκτώ τοποθεσίες
Εκθεση και συστάσεις

Δίκτυο προώθησης της υγείας στους χώρους εργασίας της Λομβαρδίας: Στοχεύει στην επίτευξη πιο υγιεινών εργασιακών συνθηκών επιτυγχάνοντας και ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των εργαζομένων και των κύριων φορέων του χώρου εργασίας: των ενώσεων επιχειρήσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και του περιφερειακού συστήματος υγείας.

Αρχική σελίδα και Πύλη βέλτιστων πρακτικών

Active School Flag (Ενεργή Σχολική Σημαία): Στοχεύει στην αύξηση της φυσικής δραστηριότητας των παιδιών μέσω της ανάπτυξης μιας σχολικής κοινότητας που είναι ενεργή και διαπαιδαγωγημένη στο πεδίο της φυσικής αγωγής.

Αρχική σελίδα και Πύλη βέλτιστων πρακτικών

JOGG: Προτρέπει όλα τα άτομα σε μια πόλη, κωμόπολη ή γειτονιά να καταστήσουν την υγιεινή διατροφή και την άσκηση μια εύκολη και ελκυστική επιλογή τρόπου ζωής για τα νεαρά άτομα. Αρχική σελίδα και Πύλη βέλτιστων πρακτικών

Τoy Box (Κουτί παιχνιδιών): Στοχεύει στην προαγωγή υγιεινών τρόπων ζωής κατά τη νεαρή παιδική ηλικία με στόχο την πρόληψη της παχυσαρκίας. Περιλαμβάνει περιβαλλοντικές αλλαγές και ομαδικές παρεμβάσεις.

Αρχική σελίδα και Αποθετήριο CHRODIS

Γηράσκοντας με επιτυχία: Ένα εξάμηνο πολυμεσικό πρόγραμμα που αναπτύχθηκε στην Ισλανδία με στόχο τη βελτίωση των επιπέδων φυσικής δραστηριότητας των ηλικιωμένων ατόμων και της συμπεριφοράς τους σε σχέση με την υγεία. Αρχική σελίδα και Πύλη βέλτιστων πρακτικών

Περισσότερες παρεμβάσεις στο αποθετήριο καλών πρακτικών της CHRODIS.

2) Ένα ολοκληρωμένο μοντέλο φροντίδας της πολυνοσηρότητας

Το ολοκληρωμένο μοντέλο φροντίδας της πολυνοσηρότητας (IMCM) έχει στόχο να ξεπεράσει τις προκλήσεις που συνδέονται με την κατακερματισμένη φροντίδα. Το ευρέως εφαρμόσιμο μοντέλο προτείνει 16 συνιστώσες για τη βελτιωμένη φροντίδα των ασθενών που πάσχουν από πολυνοσηρότητα. Η δομημένη προσέγγιση στηρίζει τους παρόχους φροντίδας, βελτιώνει τα αποτελέσματα και στοχεύει στη βελτιστοποίηση της χρήσης των πόρων.

Το IMCM αξιολογήθηκε στην πράξη από πέντε ομάδες πιλοτικών τοποθεσιών προκειμένου να αποδειχθεί η δυνατότητα εφαρμογής του σε διαφορετικές τοπικές συνθήκες. 3500 ασθενείς επωφελήθηκαν των πιλοτικών εφαρμογών.

Αποτελέσματα από το στάδιο πριν την εφαρμογή
Αξιολόγηση της πιλοτικής εφαρμογής του IMCM

3) Προαγωγή της ποιοτικής φροντίδας για άτομα με χρόνια νοσήματα

Τα Εργαλεία Ποιοτικών Κριτηρίων και Συστάσεων (ΠΚΣ) είναι μια βασική δέσμη ποιοτικών κριτηρίων που μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορους τομείς της υγείας (πρόληψη, φροντίδα, προώθηση της υγείας, διαπαιδαγώγηση και κατάρτιση) και είναι αρκούντως γενικά για να εφαρμοστούν σε χώρες με διαφορετικούς πολιτικούς, διοικητικούς, κοινωνικούς οργανισμούς και οργανισμούς υγείας. Το εργαλείο περιέχει εννέα ποιοτικά κριτήρια τα οποία αποτελούνται από 39 κατηγορίες που αξιολογούνται και σταθμίζονται με απώτατο στόχο τη βελτίωση της πρόληψης και της ποιότητας φροντίδας για άτομα με χρόνια νοσήματα. Εργαλείο ΠΚΣ

Ο Οδηγός για την εφαρμογή του Εργαλείου ΠΚΣ με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της φροντίδας για άτομα με χρόνια νοσήματα περιγράφει τη γενική διαδικασία εφαρμογής (συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων εφαρμογής του σε άλλα πλαίσια), υποδεικνύει επιπτώσεις σε σχέση με τη χρήση του, καθώς και προτείνει τα επόμενα βήματα για την προαγωγή της ποιοτικής φροντίδας για άτομα με χρόνια νοσήματα.

4) Απασχόληση και χρόνια νοσήματα

Εργαλειοθήκη της CHRODIS PLUS για την απασχόληση και τις χρόνιες ασθένειες

Η εργαλειοθήκη περιέχει δύο εργαλεία: 1) Το Εργαλείο Εκπαίδευσης για διευθυντές σχετικά με την ένταξη και τη δυνατότητα εργασίας των ατόμων με χρόνια νοσήματα και 2) την Εργαλειοθήκη για τους χώρους εργασίας με στόχο την προαγωγή της ευημερίας, της υγείας και της εργασιακής συμμετοχής των εργαζομένων.

Απευθύνεται σε διευθυντές, τμήματα ανθρώπινου δυναμικού και το πεδίο της εργασιακής υγείας και ασφάλειας ειδικότερα και τους παρέχει λίστες ελέγχου που διευκολύνουν την κατανόηση όπου χρειάζονται παρεμβάσεις, εργαλεία για τη μέτρηση της δυνατότητας εργασίας των εργαζομένων με χρόνια νοσήματα και βοηθά στη δρομολόγηση πρακτικών ενεργειών για τον σχεδιασμό ενός χώρου εργασίας που υποστηρίζει την υγεία, τόσο σε σχέση με τις δομικές συνθήκες όσο και σε σχέση με την κουλτούρα και τις συμπεριφορές στον οργανισμό. Εργαλειοθήκη

Περίπου 20 εταίροι εφαρμογής σε ολόκληρη την Ευρώπη στους τομείς εργασίας 1, 2 και 3 χρησιμοποίησαν με επιτυχία τη Στρατηγική μεταφοράς και εφαρμογής καλών πρακτικών της CHRODIS PLUS. Πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τη στρατηγική.

Όραμα για την ανταλλαγή καλών πρακτικών σχετικά με τις μη μεταδιδόμενες νόσους μεταξύ των Κρατών Μελών της ΕΕ

Τα αίτια των μη μεταδιδόμενων νόσων είναι πολυσύνθετα, καθώς πρόκειται συνήθως για έναν συνδυασμό γενετικών, φυσιολογικών, κοινωνικοοικονομικών, περιβαλλοντικών και συμπεριφορικών παραγόντων. Πολλοί παράγοντες βρίσκονται εκτός του συστήματος υγείας και συνδέονται άμεσα με τις συνθήκες στις οποίες έχουμε γεννηθεί, ζούμε, εργαζόμαστε και γεράζουμε. Η πρόληψη, η διαχείριση και ο έλεγχος των μη μεταδιδόμενων νόσων απαιτεί ένα συνολικό όραμα (7) για την εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών.

Για την ανάπτυξη της Συναινετικής Δήλωσης, η Κοινή Δράση CHRODIS-PLUS απασχόλησε τη Διευθύνουσα Ομάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προαγωγή της υγείας, την πρόληψη των ασθενειών και τη διαχείριση των μη μεταδιδόμενων νόσων (SGPP) και το Διοικητικό Συμβούλιο της CHRODIS-PLUS (8), σε μια διαδικασία συνδημιουργίας προκειμένου να προσδιορίσουν ένα όραμα και αρχές για την ανταλλαγή καλών πρακτικών σχετικά με τις μη μεταδιδόμενες νόσους μεταξύ των Κρατών Μελών. Στο πλαίσιο της συνεργασίας τους, αναγνώρισαν επίσης τομείς δράσης που συνιστούν προτεραιότητα στους οποίους περιλαμβάνονταν η προώθηση της υγείας και η πρόληψη των ασθενειών, καθώς και η υιοθέτηση της προσέγγισης «Υγεία σε όλες τις πολιτικές».

Πρωταρχικές ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες μπορούν επίσης να αξιοποιηθούν για να συμβάλουν στην επίτευξη των καθορισμένων προτεραιοτήτων. Αυτές περιλαμβάνουν βασικές προτεραιότητες στον τομέα της υγείας, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η συσχετιζόμενη προτεινόμενη «στρατηγική από το αγρόκτημα στο πιάτο», καθώς και το προτεινόμενο ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου. Οι στρατηγικές αυτές προσφέρουν σημαντική ευκαιρία για τον σχεδιασμό και την παροχή μιας συνεκτικής απάντησης στις προκλήσεις που συνδέονται με τη μη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, την κλιματική αλλαγή και τα μοντέλα κατανάλωσης (9, 10). Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία βρίσκεται στο επίκεντρο της δέσμευσης της ΕΕ να επιτύχει τους στόχους της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη που τέθηκε από τον ΟΗΕ.

Η προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων και η διευκόλυνση της μετάβασης σε υγιεινούς και βιώσιμους τρόπους διατροφής, καθώς και η μετάβαση προς μια «πράσινη οικονομία» συνάδουν επίσης με τις δεσμεύσεις των Κρατών Μελών της ΕΕ που ανελήφθησαν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (11). Ένα άλλο σχετικό εργαλείο χάραξης πολιτικών είναι το ευρωπαϊκό εξάμηνο, ο βασικός μηχανισμός για τον συντονισμό οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών στην ΕΕ (12). Το ευρωπαϊκό εξάμηνο προσφέρει την ευκαιρία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα Κράτη Μέλη να συμφωνήσουν στις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν το επόμενο έτος προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε χώρα. Εθνικά ή ευρωπαϊκά νομικά προηγούμενα υπογραμμίστηκαν επίσης σε πολλούς διαλόγους για τη χάραξη πολιτικών στο πλαίσιο της CHRODIS PLUS, όπως εκείνα που σχετίζονται με τους εμπορικούς παράγοντες που είναι καθοριστικοί για την υγεία, π.χ. η Οδηγία για τα προϊόντα καπνού της ΕΕ ή σε σχέση με την εμπορική προώθηση των τροφίμων σε παιδιά και εφήβους (13).

Μια μεγαλύτερη ανταλλαγή πρακτικών και συντονισμένων προσπαθειών μεταξύ των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τους εμπορικούς παράγοντες που είναι καθοριστικοί για την υγεία θα μπορούσε να καταπολεμήσει άμεσα την παχυσαρκία, τις εξαρτήσεις και τον σχετικό αντίκτυπό τους στην επιβάρυνση που δημιουργούν οι μη μεταδιδόμενες νόσοι. Οι προηγούμενες και οι επικείμενες κοινές δράσεις στο πεδίο της διατροφής, για παράδειγμα, περιλαμβάνουν την κοινή δράση για τη διατροφή και τη φυσική δραστηριότητα (JANPA - Joint Action on Nutrition and Physical Activity) και την κοινή δράση για την εφαρμογή επικυρωμένων βέλτιστων πρακτικών στη διατροφή (JA BestReMap) (14, 15). Ομοίως, τα Κράτη Μέλη και εκπρόσωποι της ΕΕ θα μπορούσαν να συνασπιστούν γύρω από διεθνείς πρωτοβουλίες (π.χ. τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης) για τον περαιτέρω προσδιορισμό δράσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο με στόχο να αντιμετωπιστούν σημαντικά θέματα υγείας, κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητας.

Τα Συμπεράσματα και οι Συστάσεις της CHRODIS PLUS για την ενσωμάτωση καλών πρακτικών για τις μη μεταδιδόμενες νόσους στις εθνικές πολιτικές

Πολλά συμμετέχοντα Κράτη Μέλη ή/και περιφερειακές αρχές έχουν αναφέρει ότι θα συνεχίσουν την εφαρμογή ή θα προχωρήσουν σε κλιμάκωση των καλών πρακτικών που ξεκίνησαν κατά τη διάρκεια της Κοινής Δράσης CHRODIS PLUS. Στα ακόλουθα πλαίσια περιγράφονται τα συμπεράσματα που συνήγαγε η Κοινή Δράση, παραδείγματα συνδεδεμένων δράσεων που ανελήφθησαν κατά τη διάρκεια της Κοινής Δράσης και συστάσεις για τη διευκόλυνση της επιτυχούς ενσωμάτωσης καλών πρακτικών στις εθνικές πολιτικές με στόχο τη μείωση της επιβάρυνσης που δημιουργούν οι μη μεταδιδόμενες νόσοι.

Συμπέρασμα 1: Αναλάβετε δράση για να σπάσετε τους φραγμούς και τα στεγανά μεταξύ τομέων και επιπέδων διακυβέρνησης και να εργαστείτε προς την υιοθέτηση συστημικών λύσεων

Δράση CHRODIS PLUS: Ο ρόλος της διατομεακής συνεργασίας στις καλές πρακτικές για την προώθηση της υγείας διερευνήθηκε από τους εταίρους της CHRODIS PLUS σε συνεργασία με τους δημιουργούς είκοσι καλών πρακτικών ανά την Ευρώπη. Οι περισσότερες από τις πρακτικές που εντοπίστηκαν αναπτύχθηκαν σε συνεργασία με περισσότερους από έξι τομείς πέραν του τομέα της υγείας. Έγινε μια σύνθεση των εμπειριών για να προσδιοριστούν οι οριζόντιοι φραγμοί και δυνατότητες που οδήγησε στη διατύπωση συστάσεων για διατομεακή συνεργασία (συνοψίζονται παρακάτω).

Συστάσεις: Επενδύστε στη συγκέντρωση ενός αποτελεσματικού μείγματος διαφόρων εταίρων από διαφορετικά περιβάλλοντα και με διαφορετικές δεξιότητες και εξασφαλίστε επαρκείς πόρους για να διατηρήσετε τη συνεργασία.

Προσδιορίστε ένα κοινό όραμα για το πρόβλημα που χρήζει επίλυσης σύμφωνα με κοινούς στόχους και χρησιμοποιήστε μια σχεδιασμένη/συστηματική προσέγγιση εργασίας κατάλληλη για όλους τους εταίρους.

Χτίστε γέφυρες μεταξύ τομέων και κλάδων με αποτελεσματική ηγεσία.

Συμπέρασμα 2: Αυξήστε τη χρήση εργαλείων για τη μεταφορά γνώσης σε Κράτη Μέλη της ΕΕ

Δράση CHRODIS PLUS: Μέσω των διαφορετικών πεδίων εργασίας, οι εταίροι της CHRODIS PLUS ανέπτυξαν, εφάρμοσαν και επικύρωσαν εργαλεία, όπως τη Μεθοδολογία διαλόγων για τη χάραξη πολιτικών της CHRODIS PLUS και τη Στρατηγική εφαρμογής της CHRODIS PLUS, για να στηρίξουν τη μεταφορά γνώσης ή να δημιουργήσουν νέα γνώση εντός και μεταξύ των Κρατών Μελών της ΕΕ.

Σύσταση: Εφαρμόστε επικυρωμένα εργαλεία και πλαίσια (όπως τη Στρατηγική μεταφοράς και εφαρμογής της CHRODIS PLUS) για να στηρίξετε τη μεταφορά γνώσης εντός και μεταξύ των Κρατών Μελών της ΕΕ. Κατά τη μεταφορά πρακτικών, σκεφτείτε και εξετάστε προσεκτικά τις διαφορές σε τοπικό πλαίσιο (π.χ. πολιτισμικές πτυχές, κοινωνικές και οργανωτικές δομές) που μπορούν να επηρεάσουν την εφαρμογή της καλής πρακτικής.

Συμπέρασμα 3: Συνδέστε τις εθνικές/περιφερειακές στρατηγικές και σχέδια για τις μη μεταδιδόμενες νόσους με τους υφιστάμενους στόχους για την υγεία και τη βιώσιμη ανάπτυξη

Δράση CHRODIS PLUS: Πολλές δραστηριότητες της CHRODIS PLUS συνδέθηκαν με εθνικές, περιφερειακές και παγκόσμιες στρατηγικές για τις μη μεταδιδόμενες νόσους. Ένα παράδειγμα είναι η ολλανδική καλή πρακτική 'JOGG' (Νέοι με υγιές βάρος). Αρκετά στοιχεία της πρακτικής μεταφέρθηκαν στην Ισλανδία και εφαρμόστηκαν για την ενίσχυση του εθνικού Κοινοτικού προγράμματος για την προώθηση της υγείας.

Σύσταση: Διευκολύνετε την ευθυγράμμιση με τις υφιστάμενες εθνικές πολιτικές προσαρμόζοντας τις πρακτικές στις τοπικές ανάγκες και χαρακτηριστικά και παρέχοντας ένα ξεκάθαρο πλαίσιο και εργαλεία για τη μεταφορά γνώσης, την υιοθέτηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της ενσωμάτωσης των καλών πρακτικών.

Τα Συμπεράσματα και οι Συστάσεις της CHRODIS PLUS για την ενσωμάτωση καλών πρακτικών για τις μη μεταδιδόμενες νόσους στις εθνικές πολιτικές

Συμπέρασμα 4: Εξασφαλίστε επαρκείς οικονομικούς, τεχνικούς και ανθρώπινους πόρους για τη μεταφορά, την εφαρμογή και την βιωσιμότητα μιας καλής πρακτικής, «χτίζοντας» παράλληλα πάνω σε ό,τι έχει αποτέλεσμα σήμερα και αναγνωρίζοντας την πολύτιμη εμπειρία και τις δυνατότητες του υπάρχοντος προσωπικού.

Δράση CHRODIS PLUS: Ο διάλογος για τη χάραξη πολιτικών σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τη χρηματοδότηση της προώθησης της υγείας και της πρόληψης χρόνιων νοσημάτων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι των κονδυλίων της ΕΕ πρέπει να διαθέτουν τη γνώση και την ικανότητα να μαθαίνουν για τις επιλέξιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης, να υποβάλλουν αιτήσεις για χρηματοδότηση και στη συνέχεια να απορροφούν τα κονδύλια και να διαχειρίζονται επιτυχώς τα συναφή έργα. Η ανάπτυξη αυτής της ικανότητας και αντίληψης μεταξύ των δικαιούχων σε όλα τα επίπεδα κυβέρνησης πρέπει να είναι μία από τις βασικές προτεραιότητες για μελλοντικές ενέργειες στο πεδίο.

Συστάσεις: Χρησιμοποιήστε κονδύλια και οικονομικά κίνητρα της ΕΕ για να προωθήσετε την εφαρμογή κοινών στόχων και να ενθαρρύνετε τη μακροπρόθεσμη ενσωμάτωση και βιωσιμότητα καλών πρακτικών.

Υποστηρίξτε όλους τους οργανισμούς (ιδιαίτερα τους μικρούς) για να κατανοήσετε και να παρακολουθήσετε τις ευκαιρίες για χρηματοδότηση ή/και να ομαδοποιήσετε έργα για επένδυση.

Ενισχύστε τον ρόλο και την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων (π.χ. μεταξύ εθνικού και περιφερειακού επιπέδου) για να βελτιώσετε τη ροή πληροφοριών και ευκαιριών μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης.

Συμπέρασμα 5: Υποστηρίξτε και διευκολύνετε τη βασισμένη σε στοιχεία λήψη αποφάσεων σε σχέση με την πολιτική και την πρακτική για τις μη μεταδιδόμενες νόσους.

Δράση CHRODIS PLUS: Το Ολοκληρωμένο μοντέλο φροντίδας της πολυνοσηρότητας (Integrated Multimorbidity Care Model/IMCM) αξιολογήθηκε στην πράξη από πέντε ομάδες πιλοτικών τοποθεσιών προκειμένου να αποδειχθεί η δυνατότητα εφαρμογής του σε διαφορετικά τοπικά πλαίσια. Βάσει της τοπικής εμπειρίας και γνώσης, οι συμμετέχοντες εταίροι προσαρμόσαν το IMCM στα ειδικά χαρακτηριστικά των τοπικών συνθηκών περίθαλψης και ανέπτυξαν συγκεκριμένες ανά χώρα εκδόσεις του μοντέλου για τοπική εφαρμογή. Τρεις από τις πέντε πιλοτικές τοποθεσίες επιβεβαίωσαν την περαιτέρω επέκταση του πιλοτικού έργου σε επίπεδο χώρας.

Σύσταση: Αναπτύξτε την πολιτική υποστήριξη και συμπεριλάβετε νέες πρακτικές στις υφιστάμενες πολιτικές στρατηγικές. Διασφαλίστε ότι τα αποτελέσματα της εφαρμογής τους μεταδίδονται αποτελεσματικά στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και άλλους βασικούς φορείς για την υποστήριξη της χάραξης πολιτικών με βάση τα στοιχεία.

Αναγνωρίστε τη σημασία της προώθησης της υγείας για την αποτροπή των μη μεταδιδόμενων νόσων και αυξήστε τη χρήση βέλτιστων πρακτικών προώθησης της υγείας και αποτροπής των ασθενειών. Χρησιμοποιήστε εργαλεία, όπως πύλες βέλτιστων πρακτικών, για να υποστηρίξετε την ενσωμάτωση βασισμένων σε στοιχεία πολιτικών (και για να αποκομίσετε διδάγματα για τη δυνατότητα μεταφοράς, κλιμάκωσης και αξιολόγησής τους διαχρονικά) (16, 17).

Βιβλιογραφικές αναφορές.